

Редакція:

(повне найменування підприємства із зазначенням підпорядкованості)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ _____

(посада роботодавця і

найменування підприємства)

_____ № _____

(число, місяць, рік)

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № _____

ДЛЯ КОВАЛЯ-МОЛОТОБІЙЦЯ

1. Загальні положення

1.1. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи підприємства.

1.2. Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-8.03-93 "Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві", ДНАОП 0.00-4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці", ДНАОП 0.00-4.12-99 "Типове положення про навчання з питань охорони праці", ДНАОП 0.00-1.28-87 "Правила охорони праці на автомобільному транспорті".

1.3. За даною інструкцією коваль-молотобієць (далі - коваль) інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 3 місяці (повторний інструктаж). Результат інструктажу заноситься в "Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці", в журналі після проходження інструктажу повинен бути підпис особи, яка інструктує, та коваля.

1.4. Власник повинен застрахувати коваля від нещасних випадків та професійних захворювань. В разі пошкодження здоров'я коваля з вини власника, він (коваль) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.

1.5. За невиконання даної інструкції коваль несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.6. До самостійної роботи ковалем допускаються особи не молодше 18 років, які пройшли спеціальне навчання за даною професією, медичне огляд, вступний інструктаж з охорони праці та інструктаж на робочому місці.

1.7. Коваль повинен:

1.7.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.

1.7.2. Користуватися спецодягом та засобами індивідуального захисту.

1.7.3. Не допускати сторонніх осіб на своє робоче місце.

1.7.4. Виконувати тільки ту роботу, яка доручена майстром та по якій проінструктований.

1.7.5. Не виконувати вказівок, які суперечать правилам техніки безпеки.

1.7.6. Подавати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків.

1.7.7. Утримувати робоче місце в чистоті, не захаращувати його деталями, заготовками.

1.7.8. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та безпеку товаришів по роботі.

1.8. Головні небезпечні та шкідливі виробничі фактори, які діють на коваля:

- захаращення робочих місць;
- відсутність спеціальних пристроїв, інструменту для виконання робіт згідно з технологією;
- підвищена загазованість робочої зони;
- підвищена температура поверхні обладнання, інструменту;
- підвищена температура повітря робочої зони;
- підвищений рівень шуму, вібрації в робочій місці;
- незахищені струмоведучі частини електрообладнання;
- недостатня освітленість робочої зони;
- відлітаючі частини матеріалів.

1.9. Коваль забезпечується спецодягом та засобами індивідуального захисту:

1.9.1. Коваль на молотах: костюм бавовняний з вогнезахисним просоченням, черевики кожані з гладким верхом та металевим носком, рукавиці брезентові, окуляри захисні.

1.9.2. Коваль ручного кування: фартух брезентовий з нагрудником, рукавиці брезентові, окуляри захисні.

1.10. Ковальська дільниця повинна бути розміщена в одноповерховому будинку, виконана з міцних вогнестійких матеріалів, з урахуванням виключення вібрації при роботі молотів.

Підлога повинна настилатися з міцних негорючих матеріалів, мати рівну неслизьку поверхню.

1.11. Ковальська дільниця повинна бути обладнана припливно-витяжною та місцевою вентиляцією.

1.12. Ковадло для ручного кування повинно бути закріплено на дерев'яній підставці так, щоб його робоча поверхня була горизонтальною.

1.13. Лещата для утримування деталей, що оброблюються слід вибирати по розміру так, щоб під час захвату деталі щілина між рукоятками лещат була не менше 45 мм.

1.14. Для міцного утримання заготовок, що оброблюються, на рукоятку лещат слід одягати затискні кільця (шпандири).

1.15. Біля горна повинен бути ящик з піском та вогнегасники.

1.16. Робоче місце повинно бути забезпечено лещатами різної величини та форм губок, в залежності від величини та форми поковки.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Одягти і ретельно заправити спецодяг, підготувати інші засоби індивідуального захисту.

2.2. Перевірити справність обладнання (ковадла, нагрівальних пристроїв, повітроводів та інше). Не приступати до роботи, якщо вони несправні.

2.3. Встановити необхідні при роботі щити (з сторони проходів та в інших місцях), щоб окалина, що відлітає, або частки металу не поранили працівників поряд.

2.4. Перевірити справність інструменту, необхідного для роботи. Інструмент застосовувати тільки за призначенням.

2.5. Розкласти інструмент в зручному та безпечному порядку.

2.6. Перевірити наявність чистої води в бачку для охолодження інструменту.

2.7. Очистити від окалини, мастила, води та іншого бруду робочу поверхню ковадла, протерти ганчіркою мокрою та засмальцьовані інструменти.

2.8. Перевірити стан загального та місцевого освітлення, вентиляції, ввімкнути її.

2.9. Про всі несправності доповісти майстру.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

- 3.1. Команду молотобійцю "Бий" може подавати тільки коваль. По команді "Стій", хто б її не подав, молотобієць повинен негайно припинити роботу.
- 3.2. Класти заготовку необхідно на середину ковадла так, щоб вона щільно прилягала до неї.
- 3.3. Коваль не повинен накладати інструмент на поковку та міняти його положення, не попередивши молотобійця.
- 3.4. Коваль повинен тримати інструмент так, щоб рукоятка знаходилась не проти нього, а збоку.
- 3.5. Перед тим, як почати кувати метал, його необхідно очистити від окалини металевою щіткою.
- 3.6. Наклеп, який утворюється під час роботи на ковальському інструменті, необхідно знімати точильним кругом.
- 3.7. Гарячі поковки та обрубки металу необхідно складати в стороні від робочого місця. Не дозволяється накопичення їх на робочому місці.
- 3.8. Забороняється:
- 3.8.1. Кувати метал на мокрому або замасленому кувалді.
- 3.8.2. Застосовувати непідігрітий інструмент (лещата, оправки).
- 3.8.3. Торкатися руками (навіть в рукавицях) до гарячої заготовки для запобігання опіків.
- 3.8.4. Підкладати під деталь, що оброблюється, підкладки.
- 3.8.5. Кувати чорні метали, які охолоджені до температури нижче 800°С.
- 3.8.6. Користуватися горном стороннім особам.
- 3.8.7. Допускати переохолодження тіла від руху повітря (протяги та інше).
- 3.8.8. Стояти напроти поковки, кінець якої оброблюється.
- 3.8.9. Працювати кувалдою або молотком з збитими бойками та які мають тріщини.
- 3.8.10. Розкидати гарячі поковки та обрубки по кузні.
- 3.8.11. Допускати сторонніх до роботи на ковадлі.
- 3.8.12. Показувати місце удару рукою.
- 3.9. Під час рубки металу останній удар повинен бути слабким, а поковку перед цим необхідно перевернути на 180°; підрубленим місцем поковку необхідно покласти на ребро ковадла. Не можна стояти напроти кінця, що оброблюється.
- 3.10. Під час рубки металу в тому напрямку, куди відлітають кінці металу, необхідно встановлювати переносні щити.
- 3.11. Під час роботи кувалдою молотобієць повинен стояти завжди збоку так, щоб, випадково зірвавшись, кувалда не могла вдарити коваля.
- 3.12. Наносити удари кувалдою необхідно точно згідно з командою коваля, при ударах одну руку необхідно тримати на кінці рукоятки кувалди і заносити її під другу руку.
- 3.13. Працюючи на ковадлі, рукоятки ручних інструментів необхідно тримати збоку від себе так, щоб не було "віддачі" від удару в живіт і груди.

- 3.14. Сильно нагріті ручні інструменти необхідно періодично охолоджувати в баці з водою.
- 3.15. Для роботи на механічному молоті допускаються ковалі, які пройшли спеціальну підготовку та інструктаж.
- 3.16. Перед початком роботи на молоті необхідно перевірити холостий хід педалі, справність огорожі (блокування), а також прогріти бойки молота шматком гарячого металу, який затискується між верхнім та нижнім бойками.
- 3.17. Перед початком ковки попередньо на тихому ході накладають бойок баби на поковку для того, щоб забезпечити повне торкання поковки з площиною нижнього бойка.
- 3.18. При роботі на молоті забороняється:
- 3.18.1. Вдаряти краями бойка.
 - 3.18.2. Допускати холості удари нижнього бойка верхнім.
 - 3.18.3. Вводити руку в зону бойка та класти поковку руками.
 - 3.18.4. Обтирати молот, вбирати руками окалину та інше.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Зупинити роботу нагрівальних пристроїв, виключити їх в належному порядку.
- 4.2. Привести в порядок робоче місце, склавши відходи, поковки у відведене місце.
- 4.3. Очистити ковадло та прилеглу ділянку підлоги від окалини.
- 4.4. Протерти ганчіркою інструмент і скласти його у відведене місце.
- 4.5. Зняти спецодяг, помити лице, руки теплою водою з милом; при можливості прийняти душ.
- 4.6. Доповісти майстру про всі недоліки, які мали місце під час роботи.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. Негайно припинити роботу, не допускати в небезпечну зону сторонніх осіб.
- 5.2. Про те що сталося повідомити майстра.
- 5.3. Якщо є потерпілі - надавати їм першу медичну допомогу; при необхідності викликати швидку медичну допомогу.
- 5.4. Надання першої медичної допомоги:
- 5.4.1. Надання першої медичної допомоги при ураженні електричним струмом:

У разі ураження електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

У разі відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу.

5.4.2. Перша допомога при пораненні:

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету якимсь чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку і т. ін. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після нього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.4.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах:

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластиною, палицею, картоном або іншим подібним предметом.

Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрінні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.4.4. Надання першої допомоги при теплових опіках:

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами, ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та обв'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3%-ним марганцевим розчином або 5%-ним розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.4.5. Перша допомога при кровотечі:

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити 2 зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин; якщо

кровотеча зупинилася, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);

- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, при допомозі згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.5. У разі виникнення пожежі викликати пожежну частину та приступити до гасіння її наявними засобами пожежогасіння.

5.6. Виконувати всі вказівки керівника робіт по ліквідації небезпеки.

(посада керівника підрозділу (особистий підпис) (прізвище, ініціали)

/організації/ - розробника

УЗГОДЖЕНО:

Керівник (спеціаліст)

служби охорони

праці підприємства _____

(особистий підпис) (прізвище, ініціали)

Юрисконсульт _____

(особистий підпис) (прізвище, ініціали)

Головний технолог _____

(особистий підпис) (прізвище, ініціали)